

Schep ruimte voor een leven met én na corona

Al bijna een jaar leven we met de gevolgen van crisismaatregelen tegen de verspreiding van corona. De schade die dat aanricht in het leven van kinderen en jongeren wordt steeds duidelijker. Volhouden en noodverbanden aanleggen is niet genoeg. Daarom moeten we nu andere beleidskeuzes maken om samen met kinderen en jongeren te werken aan nieuwe perspectieven. Deze focus op de lange termijn is noodzakelijk om verdere schade te beperken.

Repareren is niet genoeg

Door het coronacrisisbeleid hebben kinderen en jongeren nu te maken met leerachterstanden, onzekerheid op de arbeidsmarkt en gevoelens van eenzaamheid of depressie. Hoe kansarmer hun leefomgeving vóór corona, des te slechter doen zij én hun ouders het meestal tijdens de lockdown. Veel gezinnen zitten klem tussen de verwachtingen van werkgevers en scholen rond het combineren van werk en thuisonderwijs. Tegelijkertijd wordt het onderwijs geacht de ontstane onderwijsachterstanden zo gauw mogelijk weg te werken en wordt van de zorg verwacht dat zij de fysieke en mentale schade binnen afzienbare tijd repareert. Vasthouden aan vertrouwde eisen en beleidsstrategieën werkt onder de huidige omstandigheden niet meer. Het verlamt ons alleen maar.

Nieuwe perspectieven

Terecht stelt de Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving dat het belangrijk is onze blik te verbreden¹ en oude verwachtingspatronen tegen het licht te houden. We moeten de ruimte nemen om samen te zoeken naar nieuwe perspectieven, naar manieren om de samenleving weer veerkrachtig te maken.

Laten we stoppen om kinderen en jongeren gevangen te houden in de 'faalmodus' van bijvoorbeeld onderwijsachterstanden. Laten we ze in plaats daarvan, samen met hun ouders én de betrokken professionals, meenemen in de 'ontwikkelmodus'. Dan is het afgelopen jaar geen verloren jaar maar een *coronabonusjaar* waarin kinderen en jongeren de opgelopen cognitieve achterstanden ruimschoots compenseren met de levenslessen van corona. Laten we leren van die lessen om van dit nieuwe kalenderjaar meteen een bonusjaar te maken. Dat haalt bij iedereen de druk van de ketel, waardoor ruimte ontstaat voor nieuwe perspectieven.

We kunnen deze manier van denken stimuleren door kinderen en jongeren actief te betrekken bij het maken van beleid en ze te laten merken dat hun inbreng ertoe doet. En door samen met ouders, professionals en werkgevers te verkennen hoe nieuwe initiatieven, zoals het coronaverlof en de oppas van de zaak, hieraan kunnen bijdragen.

¹ [Coronamoe\(d\) | Essay | Raad voor Volksgezondheid en Samenleving \(raadrvs.nl\)](#)

Doe mee!

Laten we elkaar nu uitdagen anders te gaan denken en doen. Laten we besluiten verouderde verwachtingspatronen en eisen los te laten en de vicieuze cirkel te doorbreken waarin we door de coronacrisis terecht zijn gekomen. Laten we onszelf ruimte én energie geven om te werken aan nieuwe perspectieven waardoor kinderen, jongeren, ouders, professionals en alle anderen in de samenleving zich weer verder kunnen ontwikkelen. En laten we daarmee de deur openzetten voor antwoorden op hardnekkige maatschappelijke vraagstukken die al voor de coronacrisis bestonden.

Dit statement van het Nederlands Jeugdinstituut wordt ondersteund door:

Associatie Wijkteams, de Nederlandse ggz, Stichting AKJ & Stichting Zorgstem, MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid, Landelijk Netwerk Veilig Thuis, Iederin, Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (Jeugdzorg Nederland, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, de Nederlandse ggz, Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra), Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, JongWijs, Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), Jeugdartsen Nederland (AJN), Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW), Nederlandse Vereniging van Pedagogen en Onderwijskundigen (NVO), Beroepsvereniging Verzorgenden en Verpleegkundigen (V&VN), Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK), Beroepsvereniging voor kinder- en jongerenwerk (Bv Jong), Landelijke Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen & Psychotherapeuten (LVVP), Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB), Unicef, Sociaal Werk Nederland.